

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี โดยกำหนดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทบัญญัติอิสลามเกี่ยวกับการคุมกำเนิด
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
3. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม และระดับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิด

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สตรีมุสลิมที่สมรสแล้วในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล จำนวน 721 คน¹

¹ อ้างแล้วหน้า 10

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สตรีมุสลิมที่สมรสแล้ว โดยศึกษาศตรีมุสลิมที่มีสถานภาพเป็นภรรยาอยู่ หรือสตรีมุสลิมที่ขาดจากการสมรสแล้ว ในแต่ละครอบครัวจำนวน 260 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane', 1973 : 727-728)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของกลุ่มตัวอย่าง และตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการคุมกำเนิด ซึ่งผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาอัลกุรอาน อัลหะดีษ เอกสารเกี่ยวกับการคุมกำเนิดและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows โดยหาค่าสถิติ ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
3. เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างด้วยการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีการทดสอบของเซฟเฟ้ (Sheffe's method)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง (สตรีมุสลิม)

1. ชุมชนที่อยู่อาศัย

กลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลอาศัยอยู่ในชุมชนปะการอบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.9 รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในชุมชนตะลุโบะ ร้อยละ 21.5 ส่วนกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทอาศัยอยู่ในหมู่บ้านสุกาภิมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านคลองมานิง คิดเป็นร้อยละ 20.0

2. ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย

กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 54.6 และอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 45.4

3. อายุ

กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.9 รองลงมามีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 33.8 อายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 16.2 อายุต่ำกว่า 21 ปี ร้อยละ 4.6 และอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.5

4. สถานภาพทางการสมรส

กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.2 รองลงมาก็คือ มีสถานภาพสมรสแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 5.4 มีสถานภาพขาดจากการสมรสโดยสามีเสียชีวิต ร้อยละ 3.5 และมีสถานภาพขาดจากการสมรสโดยการหย่าร้าง ร้อยละ 1.9

5. อายุตอนสมรสครั้งแรก

กลุ่มตัวอย่างสมรสครั้งแรกเมื่ออายุ 21-30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงมาสมรสเมื่ออายุต่ำกว่า 21 ปี ร้อยละ 36.9 สมรสเมื่ออายุ 31 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.6 และไม่ระบุอายุตอนสมรสครั้งแรก ร้อยละ 1.5

6. ระยะเวลาการสมรส

กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาการสมรสต่ำกว่า 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.8 รองลงมาระยะเวลาการสมรส 10-19 ปี ร้อยละ 27.3 ระยะเวลาการสมรส 20-29 ปี ร้อยละ 12.3 ระยะเวลาการสมรส 30 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.1 และไม่ระบุระยะเวลาการสมรส ร้อยละ 1.5

7. จำนวนบุตรที่มีชีวิต

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตมากที่สุดคือ 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 รองลงมาจำนวนบุตรที่มีชีวิต 3-4 คน ร้อยละ 23.1 ยังไม่เคยมีบุตร ร้อยละ 12.7 จำนวนบุตรที่มีชีวิต 5-6 คน ร้อยละ 8.8 จำนวนบุตรที่มีชีวิต 7-8 คน ร้อยละ 6.1 และจำนวนบุตรที่มีชีวิตตั้งแต่ 9 คนขึ้นไป ร้อยละ 1.2

เมื่อจำแนกตามระยะเวลาการสมรส พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการสมรสต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตมากที่สุด 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 70.3 รองลงมาคือยังไม่มีบุตร ร้อยละ 20.7 และมีจำนวนบุตรที่มีชีวิต 3-4 คน ร้อยละ 9.0 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการสมรส 10-19 ปี มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตมากที่สุด 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมาจำนวนบุตรที่มีชีวิต 1-2 คน ร้อยละ 22.5 มีจำนวนบุตรที่มีชีวิต 5-6 คน ร้อยละ 15.5 มีจำนวนบุตรที่มีชีวิต 7-8 คน ร้อยละ 12.7 ยังไม่เคยมีบุตร ร้อยละ 4.2 และมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตตั้งแต่ 9 คนขึ้นไป ร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการสมรส 20-29 ปี มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตมากที่สุด 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมาจำนวนบุตรที่มีชีวิต 5-6 คน ร้อยละ 30.3 มีจำนวนบุตรที่มีชีวิต 1-2 คน ร้อยละ 18.2 มีจำนวนบุตรที่มีชีวิต 7-8 คน และ 9 คนขึ้นไป จำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 6.1 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการสมรส 30 ปีขึ้นไป มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตมากที่สุด 7-8 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาจำนวนบุตรที่มีชีวิต 3-4 คน ร้อยละ 37.5 และมีจำนวนบุตรที่มีชีวิต 5-6 คน ร้อยละ 12.5 ตามลำดับ

8. จำนวนบุตรที่ต้องการ

กลุ่มตัวอย่างต้องการมีบุตรจำนวน 3-4 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมาคือต้องการมีบุตร 5-6 คน ร้อยละ 24.2 ต้องการมีบุตร 1-2 คน ร้อยละ 20.4 ต้องการ

มีบุตร 7-8 คน ร้อยละ 11.5 ต้องการมีบุตรตั้งแต่ 9 คนขึ้นไป ร้อยละ 3.1 และไม่ระบุจำนวนบุตรที่ต้องการ ร้อยละ 1.2

9. ระดับการศึกษาทางด้านศาสนา

กลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาทางด้านศาสนาในระดับอิมติดาอีย (ชั้น 4) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.9 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับมตะวัชชิต (ชั้น 7) ร้อยละ 26.2 ระดับชานาเวีย (ชั้น 10) ร้อยละ 18.1 ไม่ได้เรียน ร้อยละ 13.5 ระดับฟิรฎูอิน ร้อยละ 6.5 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 4.2 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 0.4 และไม่ระบุระดับการศึกษาทางด้านศาสนา ร้อยละ 4.2

10. ระดับการศึกษาทางด้านสามัญ

กลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาด้านสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมาจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 25.8 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 22.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 11.5 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 9.6 ไม่ได้เรียนและจบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 1.5

11. อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างเป็นแม่บ้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 24.6 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 23.4 ประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 11.9 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 2.7 ประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 1.2 และประกอบอาชีพพนักงานของรัฐ ร้อยละ 0.4

12. อาชีพของสามี

กลุ่มตัวอย่างมีสามีที่ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.4 รองลงมาสามีประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 23.8 สามีประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 10.4 สามีประกอบอาชีพครูสอนศาสนา ร้อยละ 5.8 สามีประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 5.0 สามีประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 3.4 สามีประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 2.7 พนักงานบริษัท ร้อยละ 1.2 พนักงานของรัฐ ร้อยละ 0.8 และไม่มีอาชีพ ร้อยละ 0.4 และไม่ระบุอาชีพของสามี ร้อยละ 6.1

13. รายได้ของครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 11,000 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.9 รองลงมามีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 5,000-6,999 บาท ร้อยละ 20.0 รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 3,000-4,999 บาท ร้อยละ 17.3 รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 7,000-8,999 บาท ร้อยละ 15.8 รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 9,000-10,999 บาท ร้อยละ 14.2 และมีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท ร้อยละ 8.5

ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม

ผลการศึกษาพบว่า สตรีมุสลิมมีความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดอยู่ในระดับสูงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.5 รองลงมามีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 25.4 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำเพียงร้อยละ 3.1 โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิด พบว่า

1. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การสมรสเป็นแนวทางที่จำเป็นในอิสลาม ร้อยละ 86.9 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 9.6 ไม่ตอบ ร้อยละ 2.7 และไม่ทราบ ร้อยละ 0.8
2. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดของการสมรสคือเพื่อรักษาเผ่าพันธุ์และวงศ์ตระกูลของมนุษย์ ร้อยละ 70.0 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 19.6 ไม่ตอบ ร้อยละ 5.8 และไม่ทราบ ร้อยละ 4.6
3. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การคุมกำเนิดเป็นสิ่งที่ขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม ร้อยละ 71.9 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 19.2 ไม่ทราบ ร้อยละ 4.6 และไม่ตอบ ร้อยละ 4.2
4. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า ศาสนาอิสลามสนับสนุนให้มีการเพิ่มจำนวนประชากรให้มาก ร้อยละ 72.3 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 15.4 ไม่ทราบและไม่ตอบจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 6.2
5. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การหลังภายนอกเป็นวิธีการคุมกำเนิดที่เคยมีมาตั้งแต่ในสมัยของท่านศาสดามุฮัมมัด (ศ็อลลา) และเสาะหาบะฮ์ของท่านบางคนได้เคยปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 33.8 ไม่ทราบ ร้อยละ 23.5 และไม่ตอบ ร้อยละ 7.3

6. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การหลังภายนอกเป็นวิธีการคุมกำเนิดที่ศาสนาอิสลามอนุญาตให้กระทำได้แต่ไม่สนับสนุน ร้อยละ 41.9 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 30.8 ไม่ทราบ ร้อยละ 15.8 และไม่ตอบ ร้อยละ 11.5
7. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การทำหมันเป็นวิธีการคุมกำเนิดที่ศาสนาอิสลามห้ามอย่างเด็ดขาด ร้อยละ 77.3 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 14.2 ไม่ทราบและไม่ตอบจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 4.2
8. สตรีมุสลิมส่วนมากไม่แน่ใจว่า การงดการมีเพศสัมพันธ์เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์นั้นไม่เป็นบาปและไม่ขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม ร้อยละ 40.8 รองลงมาคือ ทราบ ร้อยละ 31.9 ไม่ทราบ ร้อยละ 14.2 และไม่ตอบ ร้อยละ 13.1
9. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การนับระยะปลอดกษัยเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์นั้นไม่เป็นบาปและไม่ขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม ร้อยละ 51.9 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 31.5 ไม่ทราบ ร้อยละ 11.5 และไม่ตอบ ร้อยละ 5.0
10. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การฆ่าทารกเป็นบาปและขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม ร้อยละ 95.0 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 3.5 และไม่ตอบ ร้อยละ 1.5
11. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การทำแท้งเป็นบาปและขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม ร้อยละ 91.5 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 6.2 ไม่ตอบ ร้อยละ 1.5 และไม่ทราบ ร้อยละ 0.8
12. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การคุมกำเนิดเป็นการฝ่าฝืนหรือเปลี่ยนแปลงสิ่งที่อัลลอฮ์สร้าง ร้อยละ 65.4 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 23.5 ไม่ตอบ ร้อยละ 6.2 และไม่ทราบ ร้อยละ 5.0
13. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การคุมกำเนิดเป็นสิ่งที่ขัดกับวัตถุประสงค์ของการสมรสที่ให้มีการสืบทอดเผ่าพันธุ์และเพิ่มจำนวนบุตรให้มาก ร้อยละ 58.5 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 25.8 ไม่ตอบ ร้อยละ 8.8 และไม่ทราบ ร้อยละ 6.9
14. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การมีบุตรถือว่าได้รับพรหรือปัจจัยยังชีพจากอัลลอฮ์ ร้อยละ 79.2 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 11.9 ไม่ทราบ ร้อยละ 4.6 และไม่ตอบ ร้อยละ 4.2
15. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การคุมกำเนิดถือว่าเป็นการปฏิเสธพรที่อัลลอฮ์ประทานมาให้ ร้อยละ 64.6 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 22.7 ไม่ตอบ ร้อยละ 8.5 และไม่ทราบ ร้อยละ 4.2

16. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การมีบุตรมากหรือบุตรน้อยนั้นขึ้นอยู่กับความประสงค์ของอัลลอฮ์ ร้อยละ 78.8 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 13.1 ไม่ตอบ ร้อยละ 5.0 และไม่ทราบ ร้อยละ 3.1

17. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า วิธีการคุมกำเนิดที่มีลักษณะถาวรเป็นที่ต้องห้าม (หะรอม) ในอิสลาม ร้อยละ 70.0 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 17.7 ไม่ทราบและไม่ตอบจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 6.2

18. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า การคุมกำเนิดสามารถกระทำได้ ถ้ามีเหตุผลจำเป็นที่ศาสนาอิสลามยอมรับ ร้อยละ 60.0 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 25.0 ไม่ทราบ ร้อยละ 8.8 และไม่ตอบ ร้อยละ 6.2

19. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า เหตุผลที่ศาสนาอิสลามอนุญาตให้คุมกำเนิดคือการตั้งครรภ์ที่ทำให้เป็นอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของมารดา ร้อยละ 48.8 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 30.8 ไม่ทราบ ร้อยละ 13.5 และไม่ตอบ ร้อยละ 6.9

20. สตรีมุสลิมส่วนมากทราบว่า เหตุผลที่ศาสนาอิสลามไม่อนุญาตให้คุมกำเนิดคือการกลัวความยากจน ร้อยละ 53.5 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 23.5 ไม่ทราบ ร้อยละ 13.5 และไม่ตอบ ร้อยละ 9.6

ผลการศึกษาทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม

ผลการศึกษาพบว่า สตรีมุสลิมมีทัศนคติต่อการคุมกำเนิด ดังนี้

1. “ชายควรสมรสกับหญิงที่สามารถให้กำเนิดบุตรมาก” สตรีมุสลิมเห็นด้วยอย่างยิ่ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 30.4 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 18.5 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 14.6 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 3.8

2. สตรีมุสลิมไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.3 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 22.3 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 19.6 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 19.2 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 11.5

3. “การคุมกำเนิดทำให้ประเทศชาติต้องขาดแคลนกำลังคนที่มีความสามารถในอนาคต” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 27.7 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 25.8 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 11.2 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 5.0

4. “ประเทศไทยควรลดอัตราการเพิ่มประชากรให้น้อยลงกว่าในปัจจุบัน ซึ่งมีอัตราการเพิ่มของประชากรประมาณ 64 ล้านคน” สตรีมุสลิมไม่เห็นด้วย มากที่สุด ร้อยละ 32.7

รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ จำนวนใกล้เคียงกัน ร้อยละ 32.3 เห็นด้วย ร้อยละ 15.0 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 14.2 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 5.8

5. “สามีภรรยาควรกำหนดล่วงหน้าว่าจะมีลูกกี่คนและจะมีเมื่อใด เพื่อให้เหมาะสมกับฐานะและความสามารถของครอบครัว” สตรีมุสลิมเห็นด้วย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.6 รองลงมาคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 25.4 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 20.4 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 15.8 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 8.8

6. “การคุมกำเนิดเปรียบเสมือนเป็นการฆ่าลูก” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 21.5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 20.0 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 16.9 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 11.5

7. “การคุมกำเนิดเป็นการทำลายระบบสืบพันธุ์ของมนุษย์” สตรีมุสลิมเห็นด้วย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 25.4 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 21.5 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 18.1 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 6.5

8. “การคุมกำเนิดให้ผลร้ายมากกว่าผลดี” สตรีมุสลิมเห็นด้วย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.2 รองลงมาคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 29.2 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 28.8 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 8.8 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพียงร้อยละ 1.9

9. “การคุมกำเนิดทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมารดา” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 29.6 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 24.2 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 9.2 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 3.5

10. “การคุมกำเนิดทำให้สมรรถภาพทางเพศลดลง” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 22.7 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 16.9 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 7.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 5.8

11. “การคุมกำเนิดเป็นการทำลายความผูกพันทางด้านจิตใจระหว่างสามีภรรยา” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 28.8 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 17.3 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 15.4 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 3.5

12. “การคุมกำเนิดเป็นสาเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่การหย่าร้าง” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.1 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 22.3 เห็นด้วย ร้อยละ 17.3 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 12.7 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 9.6

13. “การคุมกำเนิดเป็นการยุยงส่งเสริมให้เกิดการลักลอบร่วมประเวณี” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 26.5 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 15.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 15.4 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 7.7

14. “คู่สามีภรรยาที่ไม่มีลูกเพราะการคุมกำเนิดนั้นจะขาดคุณค่าทางศีลธรรม” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 30.4 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 20.4 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 13.1 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 3.5

15. “การคุมกำเนิดทำให้ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น” สตรีมุสลิมไม่เห็นด้วย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 29.6 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 18.1 เห็นด้วย ร้อยละ 14.6 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 3.8

16. “การคุมกำเนิดช่วยให้บุตรมีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 28.1 เห็นด้วย ร้อยละ 22.3 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 10.8 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 7.3

17. “การคุมกำเนิดเป็นการรักษาสุขภาพและความงามของผู้หญิง” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.2 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 29.6 เห็นด้วย ร้อยละ 18.5 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 16.5 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 4.2

18. “การคุมกำเนิดช่วยลดปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.1 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 27.3 เห็นด้วย ร้อยละ 16.5 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 15.8 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 7.3

19. “การคุมกำเนิดทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคง” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย มากที่สุด จำนวนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 32.7 และ 32.3 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 19.2 เห็นด้วย ร้อยละ 12.3 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 3.5

20. “รัฐบาลมีนโยบายที่จะสนับสนุนการคุมกำเนิดตามความสมัครใจ เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ อันเนื่องจากอัตราเพิ่มของประชากรที่สูงมาก ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 21.9 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 20.8 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 10.8 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 10.0

21. “การดำเนินงานวางแผนครอบครัวหรือคุมกำเนิดในประเทศไทยเป็นสิ่งที่ดี” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 22.3 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 21.5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 8.8 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 6.5

22. “รัฐควรเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปัญหาประชากรและการคุมกำเนิดให้แก่ประชาชน” สตรีมุสลิมเห็นด้วย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 31.9 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 18.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 13.1 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 3.8

23. “รัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนมีการคุมกำเนิดอย่างทั่วถึง” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.9 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 28.5 เห็นด้วย ร้อยละ 21.2 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 11.2 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 7.3

24. “รัฐควรมีขยายบริการด้านการคุมกำเนิดให้ครอบคลุมทั่วประเทศ” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 24.2 เห็นด้วย ร้อยละ 21.2 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 13.1 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 8.8

25. “การห้ามมิให้สืบพันธุ์นั้นถือว่าเป็นการฝืนธรรมชาติ” สตรีมุสลิมเห็นด้วยอย่างยิ่ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 36.2 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 14.2 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 6.2 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 3.5

26. “สามีภรรยาคนหนึ่ง ๆ ควรที่จะมีบุตรหลายคน” สตรีมุสลิมเห็นด้วย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมาคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 27.7 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 23.8 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 12.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 1.5

27. “คำกล่าวที่ว่า ลูกมาก จะยากจน เป็นคำกล่าวที่เหมาะสม” สตรีมุสลิมไม่เห็นด้วย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 28.8 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 22.3 เห็นด้วย ร้อยละ 7.3 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 6.2

28. “คำกล่าวที่ว่า ลูกมาก จะยากจน ถือว่าขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม” สตรีมุสลิมเห็นด้วยอย่างยิ่ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 25.0 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 21.5 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 8.8 และไม่เห็นด้วย ร้อยละ 8.1

29. “การมีบุตรมากทำให้บิดามารดาได้รับความสุขสบายและมีโอกาสได้รับความช่วยเหลือจากลูกหลานในวัยชราได้” สตรีมุสลิมเห็นด้วยอย่างยิ่ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 37.7 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 20.0 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 2.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 0.8

30. “ครอบครัวที่มีบุตรมากจะประสบผลสำเร็จมากกว่าครอบครัวที่มีบุตรน้อย” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 28.5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 25.4 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 7.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 1.9

31. “การมีบุตรน้อยจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว” สตรีมุสลิมเห็นด้วย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.2 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 30.4 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 16.9 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 11.9 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 4.6

32. “ครอบครัวที่มีบุตรจำนวนน้อยจะมีภาระในการเลี้ยงดูบุตรน้อยกว่าครอบครัวที่มีบุตรจำนวนมาก” สตรีมุสลิมเห็นด้วย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ

ร้อยละ 31.9 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 13.8 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 9.6 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 5.8

33. “ครอบครัวที่มีบุตรน้อยจะให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพมากกว่าครอบครัวที่มีบุตรมาก” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมาคือ เห็นด้วย ร้อยละ 29.2 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 16.2 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 11.9 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 7.7

34. “การมีบุตรน้อยทำให้ผู้หญิงมีสุขภาพดีขึ้นและครอบครัวจะไม่ยากจน” สตรีมุสลิมไม่แน่ใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 27.3 เห็นด้วย ร้อยละ 15.0 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 9.2 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 7.3

เมื่อพิจารณาระดับทัศนคติต่อการคุมกำเนิด พบว่า สตรีมุสลิมมีระดับทัศนคติต่อการคุมกำเนิดโดยรวมอยู่ในระดับไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 2.68 , ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.099)

ผลการศึกษาทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม จำแนกตามลักษณะทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม และระดับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิด

ผลการศึกษาระดับทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม จำแนกตามชุมชนที่อยู่อาศัย ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย อายุ สถานภาพทางการสมรส อายุตอนสมรสครั้งแรก ระยะเวลาการสมรส จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำนวนบุตรที่ต้องการ ระดับการศึกษาด้านศาสนา ระดับการศึกษาด้านสามัญ อาชีพ อาชีพของสามี รายได้ของครอบครัว และระดับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิด พบว่า

1. สตรีมุสลิมที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนปะการอ, ชุมชนตะลุโบะ, หมู่บ้านคลองมานิง และหมู่บ้านสูงากาลี มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
2. สตรีมุสลิมที่อยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
3. สตรีมุสลิมทุกช่วงอายุ กล่าวคือ อายุต่ำกว่า 21, 21-30, 31-40, 41-50 และ 51 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
4. สตรีมุสลิมที่มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน, สมรสแยกกันอยู่ และขาดจากการสมรสโดยสามีเสียชีวิต มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ส่วนสตรีมุสลิมที่มีสถานภาพขาดจากการสมรสโดยการหย่าร้าง มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับเห็นด้วย

5. สตรีมุสลิมที่มีอายุตอนสมรสครั้งแรกต่ำกว่า 21, 21-30 และ 31 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
6. สตรีมุสลิมที่มีระยะเวลาการสมรสต่ำกว่า 10, 10-19, 20-29 และ 30 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
7. สตรีมุสลิมที่ยังไม่มีบุตร, มีบุตรจำนวน 1-2, 3-4, 5-6, 7-8 และ 9 คนขึ้นไป มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
8. สตรีมุสลิมที่ต้องการมีบุตรจำนวน 1-2, 3-4 และ 5-6 คน มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ส่วนสตรีมุสลิมที่ต้องการมีบุตรจำนวน 7-8 และ 9 คนขึ้นไป มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย
9. สตรีมุสลิมที่ไม่ได้เรียนหนังสือด้านศาสนา, จบการศึกษาระดับปริญญาตรี, ระดับอิตติดาอีย (ชั้น 4) และระดับมตะวัชชีด (ชั้น 7) มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ส่วนสตรีมุสลิมที่จบการศึกษาระดับนานาชาติ (ชั้น 10), ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย
10. สตรีมุสลิมที่ไม่ได้เรียนหนังสือด้านสามัญ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา, ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น, ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย, ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ, ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
11. สตรีมุสลิมที่เป็นแม่บ้าน, ประกอบอาชีพรับจ้าง, เกษตรกรรม, ค้าขาย, รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ และพนักงานของรัฐ มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
12. สตรีมุสลิมที่สามีประกอบอาชีพรับจ้าง, เกษตรกรรม, ค้าขาย, รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ, พนักงานของรัฐ พนักงานบริษัท ธุรกิจส่วนตัว และไม่มีอาชีพ มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ส่วนสตรีมุสลิมที่สามีประกอบอาชีพครูสอนศาสนา มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย
13. สตรีมุสลิมที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 3,000, 3,000-4,999, 5,000-6,999, 7,000-8,999, 9,000-10,999 และ 11,000 บาทขึ้นไป มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ
14. สตรีมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดในระดับต่ำและปานกลาง มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ส่วนสตรีมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดในระดับสูง มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

ผลการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม

ผลการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม โดยจำแนกตามชุมชนที่อยู่อาศัย ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย อายุ สถานภาพทางการสมรส อายุตอนสมรสครั้งแรก ระยะเวลาการสมรส จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำนวนบุตรที่ต้องการ ระดับการศึกษา ด้านศาสนา ระดับการศึกษาด้านสามัญ อาชีพ อาชีพของสามี รายได้ของครอบครัว และระดับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิด พบว่า

1. สตรีมุสลิมที่มีภูมิลำเนา ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย อายุ อายุตอนสมรสครั้งแรก ระยะเวลาการสมรส จำนวนบุตรที่มีชีวิต ระดับการศึกษาด้านสามัญ อาชีพ และรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดไม่แตกต่างกัน
2. สตรีมุสลิมที่มีสถานภาพทางการสมรส และระดับการศึกษาด้านศาสนาต่างกัน มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. สตรีมุสลิมที่มีระดับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิด และต้องการจำนวนบุตรต่างกัน มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และ 0.01 ตามลำดับ

ผลการศึกษาความคิดเห็นของสตรีมุสลิมเกี่ยวกับการคุมกำเนิดจากคำถามปลายเปิด

1. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการศาสนาอิสลามที่สนับสนุนให้มุสลิมมีลูกมาก เพื่อเพิ่มจำนวนประชากรให้มาก**

ผลการศึกษาพบว่า สตรีมุสลิมเห็นด้วยกับหลักการศาสนาอิสลามที่สนับสนุนให้มุสลิมมีลูกมาก ซึ่งแสดงว่าไม่สนับสนุนการคุมกำเนิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.7 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 9.2 และไม่แสดงความเห็น ร้อยละ 8.1 เมื่อพิจารณาเหตุผลของสตรีมุสลิมที่เห็นด้วยกับหลักการศาสนาอิสลามที่สนับสนุนให้มุสลิมมีลูกมาก ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เพื่อเพิ่มประชากรมุสลิมและสร้างสังคมมุสลิมให้เข้มแข็ง และเมื่อพิจารณาเหตุผลของสตรีมุสลิมที่ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ไม่เห็นด้วยให้มีลูกมาก สำหรับครอบครัวที่ไม่สามารถอบรมเลี้ยงดูลูกได้อย่างทั่วถึง และทำให้เป็นปัญหาของสังคม

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายประชากรของประเทศไทยที่ได้กำหนดให้ลดอัตราการเพิ่มประชากร โดยการสนับสนุนให้คุมกำเนิดด้วยความสมัครใจ

ผลการศึกษาพบว่า สตรีมุสลิมเห็นด้วยกับนโยบายประชากรของประเทศไทยที่ได้กำหนดให้ลดอัตราการเพิ่มประชากร โดยการสนับสนุนให้คุมกำเนิดด้วยความสมัครใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 39.2 และไม่แสดงความเห็น ร้อยละ 15.8 เมื่อพิจารณาเหตุผลของสตรีมุสลิมที่เห็นด้วยกับนโยบายประชากรของประเทศไทยที่ได้กำหนดให้ลดอัตราการเพิ่มประชากร โดยการสนับสนุนให้คุมกำเนิดด้วยความสมัครใจนั้น ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เพราะรัฐไม่ได้บังคับให้คุมกำเนิด แต่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ และเมื่อพิจารณาเหตุผลของสตรีมุสลิมที่ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ขัดกับหลักการอิสลาม

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการคุมกำเนิด

ผลการศึกษาพบว่า สตรีมุสลิมมีความเห็นว่าการคุมกำเนิดมีผลเสีย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมาคือ มีความเห็นว่าการคุมกำเนิดมีผลดี ร้อยละ 40.0 และไม่แสดงความเห็น ร้อยละ 8.5 เมื่อพิจารณาเหตุผลของสตรีมุสลิมที่เห็นว่าการคุมกำเนิดมีผลดี ส่วนใหญ่เห็นว่า การคุมกำเนิดทำให้พ่อแม่สามารถอบรมเลี้ยงดูลูกได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และเมื่อพิจารณาเหตุผลของสตรีมุสลิมที่เห็นว่าการคุมกำเนิดมีผลเสีย ส่วนใหญ่เห็นว่า การคุมกำเนิดทำให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้เป็นมารดา

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแยกออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. ระดับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม

ผลการวิจัยพบว่า สตรีมุสลิมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดในระดับสูง ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดปัตตานี ซึ่งถือว่าเป็นจังหวัดที่มีลักษณะทางสังคมที่มีความเคร่งครัดในเรื่องศาสนา ชาวมุสลิมในจังหวัดปัตตานีโดยทั่วไปมีความผูกพันกับหลักศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด วิธีการดำเนินชีวิตของชาวมุสลิมจะ

อยู่ในกรอบของข้อบัญญัติของศาสนาอิสลาม ซึ่งชาวมุสลิมถือว่าเป็นธรรมเนียมของชีวิตที่ทุกคนต้องยึดถือและปฏิบัติตาม ดังนั้นสตรีมุสลิมส่วนใหญ่จะทราบถึงหลักการอิสลามเกี่ยวกับการคุมกำเนิดว่าการคุมกำเนิดเป็นสิ่งที่อิสลามไม่อนุมัติ และขัดแย้งกับหะดีษของท่านเราะฮูล ﷺ ที่สนับสนุนให้มุสลิมมีบุตรมาก นอกจากนี้สตรีมุสลิมยังมีความศรัทธาที่ยึดมั่นว่าการมีบุตรนั้นเป็นนิอฺมัต (ความโปรดปราน) ที่อัลลอฮฺ ﷻ ประทานมาให้ ดังอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِعِمَّةِ اللَّهِ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴾

(72 :)

ความว่า “และอัลลอฮฺทรงกำหนดคู่ครองแก่พวกเจ้า ซึ่งมาจากหมู่พวกเจ้า และทรงทำให้พวกเจ้ามีลูกและหลานจากคู่ครองของพวกเจ้า และทรงประทานปัจจัยยังชีพจากสิ่งดี ๆ แก่พวกเจ้า ดังนั้น ต่อสิ่งเท็จพวกเขาจะศรัทธา และต่อความโปรดปรานของอัลลอฮฺพวกเขาจะเนรคุณกระนั้นหรือ”

(อันนะฮลุ : 72)

2. ทักษะคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม

2.1 สตรีมุสลิมส่วนใหญ่ ร้อยละ 85 เห็นด้วยที่ชายควรสมรสกับหญิงที่สามารถให้กำเนิดบุตรมาก ซึ่งจากทัศนคติของสตรีมุสลิมดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการเลือกคู่สมรสในอิสลาม ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติของภรรยาที่ดี คือเป็นสตรีที่สามารถให้กำเนิดบุตรมาก โดยสนับสนุนให้ชายเลือกสตรีที่มีลักษณะดังกล่าว เพราะวัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งของการสมรสคือการมีบุตรไว้สืบสายตระกูล โดยเฉพาะชายที่มีความสามารถที่จะเลี้ยงดูบุตรหลาย ๆ คนได้เป็นอย่างดีก็สมควรที่จะมีบุตรมาก ตามคำแนะนำของท่านเราะฮูล ﷺ ตามที่มีรายงานจากมะกอล บิน ยะซาร กล่าวว่

: ﷺ

(()) :

)) :
((

ความว่า: “ได้มีชายคนหนึ่งมาหาท่านเราะสูล ﷺ แล้วกล่าวว่า “ฉันได้พบหญิงคนหนึ่งซึ่งฉันจะแต่งงานด้วย เธอเป็นหญิงที่มีวงศ์ตระกูลสูงและสวยงามมาก แต่ว่าเธอเป็นหมั้น ฉันจะแต่งงานกับเธอได้หรือไม่ ?” ท่านเราะสูล ﷺ กล่าวว่า “ไม่” แล้วเขาได้มาหาท่านเราะสูล ﷺ อีกเป็นครั้งที่สอง ท่านเราะสูล ﷺ ก็ห้ามเขาอีก เขาก็ได้มาหาท่านเราะสูล ﷺ อีกเป็นครั้งที่สาม ท่านเราะสูล ﷺ จึงกล่าวว่า “จงแต่งงานกับหญิงที่ให้ความรักอย่างลึกซึ้ง (แก่สามี) และให้กำเนิดบุตรมาก เพราะฉันภูมิใจที่ประชาชาติของฉันมีมากมายในวันกิยามะฮฺ”¹

จากหะดีษข้างต้นเป็นที่ชัดเจนว่า ท่านเราะสูล ﷺ ห้ามสมรสกับสตรีที่เป็นหมั้น แต่ให้สมรสกับสตรีที่สามารถให้กำเนิดบุตรมาก อย่างไรก็ตาม หะดีษดังกล่าวมิได้หมายความว่าห้ามสมรสอย่างเด็ดขาดกับสตรีที่เป็นหมั้น เพียงแต่ไม่สนับสนุนเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะวัตถุประสงค์ของการสมรสนั้นนอกเหนือจากการมีบุตรแล้ว ก็ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองความต้องการทางเพศ ซึ่งเป็นหนทางในการป้องกันตัวเองจากการกระทำผิดประเวณี ดังที่มีรายงานจากอับดุลลอฮฺ เล่าว่า ท่านเราะสูล ﷺ กล่าวกับพวกเราว่า

))
((

ความว่า “บรรดาคนหนุ่มสาวทั้งหลาย บุคคลใดในกลุ่มของท่านมีความพร้อมที่จะรับผิดชอบครอบครัว ก็จงสมรสเถิด เพราะการสมรสนั้นสามารถลดสายตาและอวัยวะเพศ (พ้นจากการผิดประเวณี)”²

¹ หะดีษบันทึกโดยอบูดาวูด, กิตาบที่ 6 บาบที่ 4 หะดีษหมายเลข 2050 ; อิบน์มาญะฮฺ, กิตาบที่ 9 บาบที่ 1 หะดีษหมายเลข 1508 ; อันนะซาอี, กิตาบที่ 26 บาบที่ 11 หะดีษหมายเลข 3026

² หะดีษบันทึกโดยบุกอรี, กิตาบที่ 67 บาบที่ 3 หะดีษหมายเลข 5066; มุสลิม, กิตาบที่ 16 บาบที่ 1 หะดีษหมายเลข 1400

นอกจากนี้อิสลามก็ห้ามเด็ดขาด ถ้าหากเลือกสตรีที่มีลักษณะดังกล่าวเพราะเหตุผลไม่ต้องการมีบุตร

2.2 สตรีมุสลิมส่วนใหญ่ ร้อยละ 71 ไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิด ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าสตรีมุสลิมส่วนใหญ่ทราบว่า การคุมกำเนิดขัดกับหลักการอิสลาม และอิสลามก็ห้ามเด็ดขาดมิให้ใช้เครื่องมือที่ทำให้ไม่สามารถมีบุตรได้อย่างถาวร และห้ามถ้าหากกลัวว่าการมีบุตรจะทำให้ตนต้องประสบกับความยากจน สอดคล้องกับคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ในอัลกุรอานว่า

﴿ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ حَشِيَّةَ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِن قَتَلْتُمْ
كَانَ خَطَأً كَبِيرًا ﴾

(31 :)

ความว่า “และพวกเจ้าจงอย่าฆ่าลูก ๆ ของพวกเจ้าเพราะกลัวความยากจน เราให้ปัจจัยยังชีพแก่พวกเขาและแก่พวกเจ้า แท้จริงการฆ่าพวกเขานั้นเป็นความผิดอันใหญ่หลวง”

(อัลอิสรออ : 31)

นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่าสตรีมุสลิมเห็นว่าการคุมกำเนิดทำให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย เช่น ประจำเดือนมาไม่ปกติ สมรรถภาพทางเพศลดลง ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามร่างกาย จึงทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการคุมกำเนิด

2.3 สตรีมุสลิมส่วนใหญ่ ร้อยละ 74 เห็นว่าการคุมกำเนิดเป็นการทำลายระบบสืบพันธุ์ของมนุษย์ จะเห็นได้ว่า ผู้ที่สมรสเพื่อแสวงหาความสุขแต่เพียงอย่างเดียวโดยไม่ยอมมีบุตร ก็เหมือนกับผู้ที่กำลังทำลายล้างเผ่าพันธุ์ (al-Maududi, 1980 : 100) และถือว่าเป็นการปฏิเสธกระบวนการสร้างของอัลลอฮฺ ﷻ ซึ่งสอดคล้องกับคำตรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ในอัลกุรอานว่า

﴿ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ
اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴾

(140 :)

ความว่า “แท้จริงได้ขาดทุนแล้ว บรรดาผู้ที่ฆ่าลูก ๆ ของพวกเขา เพราะความโง่เขลาโดยปราศจากความรู้ และให้เป็นที่ต้องห้ามในสิ่งที่อัลลอฮฺได้กำหนดปัจจัยยังชีพแก่พวกเขา ทั้งนี้

เป็นการอุปโลกน์ความเท็จให้แก่อัลลอฮ์ แท้จริงพวกเขาหลง
ผิดไปและพวกเขาไม่เคยได้รับทางนำ”

(อัลอันอาม : 140)

อายะฮ์อัลกุรอานดังกล่าว ไม่เพียงแต่ห้ามการฆ่าทารกเท่านั้น แต่ยังถือว่าการ
ปฏิเสธสิ่งที่อัลลอฮ์ ~~ﷻ~~ ประทานมาให้โดยชอบธรรม เป็นการขาดทุนอย่างมากมายมหาศาลด้วย
และอีกตอนหนึ่งของคัมภีร์อัลกุรอานที่อัลลอฮ์ ~~ﷻ~~ ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿وَإِذَا تَوَلَّى سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ﴾

(205 :)

ความว่า “และเมื่อเขากลับมามีอำนาจ เขาก็พยายามก่อการ
เสียหายในแผ่นดิน และทำลายพืชผลและเผ่าพันธุ์ และอัลลอฮ์
นั้นไม่ทรงชอบการก่อความเสียหาย”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ : 205)

จากอายะฮ์อัลกุรอานดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การทำลายพืชผลและเผ่าพันธุ์ถือเป็นการ
การสร้างความเสียหายบนผืนแผ่นดิน

เบอร์นาร์ด เอ เบาเออร์ (Bernard A. Bauer, 1949 : 124) ได้กล่าวไว้ใน
Woman and Love ว่า “มันเป็นความจริงที่เถียงไม่ได้ว่าการสมรสที่ไม่มีลูกนั้นเป็นการสมรสแต่
เพียงครั้งเดียว ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างสามีภรรยา และความรู้สึกที่จะอยู่เพื่อ
ใครและกับใครอีกคนหนึ่งจะสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อมีลูกเท่านั้น และความเป็นแม่เท่านั้นที่จะทำให้
ชีวิตของผู้หญิงชุ่มชื้น มั่นคงและมีเกียรติ”

2.4 สตรีมุสลิมส่วนใหญ่ ร้อยละ 81 เห็นว่าการคุมกำเนิดมีผลร้ายมากกว่าผลดี
จากทัศนคติของสตรีมุสลิมดังกล่าว สอดคล้องกับคำกล่าวของออสวอลด์ ชวาร์ซ (Oswald
Schwarz, 1957 : 17) ซึ่งเป็นนักเพศวิทยาที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งได้กล่าวว่า “...กฎทางชีววิทยาที่
ได้รับการพิสูจน์มาอย่างดีแล้ว แสดงให้เราเห็นว่าอวัยวะทุกส่วนของร่างกายเราต้องการที่จะทำ
หน้าที่ของมัน และถ้าหากมีอะไรไปกีดกันมันไม่ให้ทำหน้าที่ของมัน ความยุ่งยากก็จะเกิดขึ้น
ร่างกายของผู้หญิงส่วนใหญ่นั้นจะถูกสร้างมาเพื่อการตั้งครรภ์ ถ้าหากมีอะไรไปกีดกันมิให้ผู้หญิง
ทำหน้าที่นี้แล้ว เธอก็จะร่วงโรย...” ทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวนี้มีความหมายว่า ถ้าหาก

ผู้หญิงใช้เครื่องมือคุมกำเนิด เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ อาจจะทำให้ร่างกายของเธอได้รับผลกระทบจากการใช้เครื่องมือดังกล่าวได้

2.5 สตรีมุสลิมส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.0 เห็นว่าการห้ามมิให้สืบพันธุ์ถือว่าเป็นการฝืนธรรมชาติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสตรีมุสลิมเชื่อว่าหลักการอิสลามนั้นสนับสนุนการสมรส และทราบว่าวัตถุประสงค์ของการสมรสคือ เพื่อรักษาเผ่าพันธุ์ เพื่อให้มนุษย์ได้สร้างเผ่าพันธุ์ของตน ดังนั้นการห้ามมิให้สืบพันธุ์จึงถือว่าเป็นการฝืนธรรมชาติของมนุษย์ สอดคล้องกับคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ในอัลกุรอานว่า

﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا
لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾

(30 :)

ความว่า “ ดังนั้น เจ้าจงผินหน้าของเจ้าสู่ศาสนาที่เที่ยงแท้ อันเป็นธรรมชาติของอัลลอฮ์ ซึ่งพระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้นมา ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในการสร้างของอัลลอฮ์ นั่นคือ ศาสนาอันเที่ยงตรง แต่ส่วนมากของมนุษย์ไม่รู้ ”

(อัลรุม : 30)

3. เปรียบเทียบทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม

เปรียบเทียบทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม จำแนกตามชุมชนที่อยู่อาศัย ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย อายุ สถานภาพทางการสมรส อายุตอนสมรสครั้งแรก ระยะเวลาการสมรส จำนวนบุตรที่มีชีวิต จำนวนบุตรที่ต้องการ ระดับการศึกษาด้านศาสนา ระดับการศึกษา ด้านสามัญ อาชีพ อาชีพของสามี รายได้ของครอบครัว และระดับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนา เกี่ยวกับการคุมกำเนิด พบว่า

3.1 สตรีมุสลิมที่มีภูมิลำเนา ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย อายุ อายุตอนสมรสครั้งแรก ระยะเวลาการสมรส จำนวนบุตรที่มีชีวิต ระดับการศึกษาด้านสามัญ อาชีพ และรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า

กลุ่มตัวอย่าง ไม่ว่าจะอยู่ในภูมิภาคใด กลุ่มอายุใด หรือกลุ่มอาชีพใด ต่างก็มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดที่คล้ายคลึงกัน โดยต่างก็มีความเชื่อว่าการคุมกำเนิดเป็นสิ่งที่ขัดกับหลักการอิสลาม

3.2 สตรีมุสลิมที่มีสถานภาพทางการสมรสและระดับการศึกษาด้านศาสนาต่างกัน มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาทัศนคติต่อการคุมกำเนิด จำแนกตามสถานภาพทางการสมรส พบว่า สตรีมุสลิมที่มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน, สมรสแยกกันอยู่ และขาดจากการสมรสโดยสามีเสียชีวิต มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ส่วนสตรีมุสลิมที่มีสถานภาพขาดจากการสมรสโดยการหย่าร้าง มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สตรีมุสลิมที่ผ่านการหย่าร้างแล้วจะมีความรู้สึกเจ็บกับชีวิตครอบครัว และมีความรู้สึกต่อการมีบุตรแตกต่างจากกลุ่มอื่น นั่นคือ มีความต้องการที่จะมีบุตรในจำนวนน้อย เพราะสตรีที่มีสถานภาพหย่าร้าง จะไร้ที่พึ่งเนื่องจากขาดสามีซึ่งเป็นผู้นำครอบครัวไป ทำให้ต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัวโดยลำพัง ด้วยเหตุนี้ อาจทำให้มีความต้องการที่จะมีบุตรน้อย เพราะเชื่อว่าการมีบุตรน้อยจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรได้ และเมื่อพิจารณาทัศนคติต่อการคุมกำเนิด จำแนกตามระดับการศึกษาด้านศาสนา พบว่า สตรีมุสลิมที่จบการศึกษาระดับปริญญาอื่น, ระดับอนุปริญญา (ชั้น 4) และระดับมศวะวิชาชีพ (ชั้น 7) มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ส่วนสตรีมุสลิมที่จบการศึกษาระดับชานาวิย (ชั้น 10), ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย ผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การศึกษาด้านศาสนามีบทบาทสำคัญต่อทัศนคติเกี่ยวกับการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม ทั้งนี้เพราะการศึกษาในระดับชานาวิย, ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ถือว่าเป็นการศึกษาในระดับสูง โดยเฉพาะในหลักสูตรปริญญาตรีจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการคุมกำเนิด ซึ่งได้อธิบายถึงบทบาทบัญญัติของการคุมกำเนิดในอิสลาม ดังนั้นสตรีมุสลิมที่จบการศึกษาระดับชานาวิย (ชั้น 10), ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทบัญญัติการคุมกำเนิดเป็นอย่างดีและลึกซึ้งกว่าสตรีมุสลิมที่จบการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า ด้วยเหตุนี้สตรีมุสลิมที่จบการศึกษาด้านศาสนาสูงจะมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยต่อการคุมกำเนิด

3.3 สตรีมุสลิมที่มีระดับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดและต้องการจำนวนบุตรต่างกัน มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และ 0.01 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาทัศนคติต่อการคุมกำเนิด จำแนกตามจำนวนบุตรที่ต้องการ พบว่า สตรีมุสลิมที่ต้องการมีบุตรจำนวน 1-2, 3-4 และ 5-6 คน มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ส่วนสตรีมุสลิมที่ต้องการมีบุตรจำนวน 7-8 และ 9 คนขึ้นไป มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย จะเห็นได้ว่า จำนวนบุตรตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป ถือ

ว่าเป็นจำนวนที่สูง ดังนั้นสตรีมุสลิมที่ต้องการมีบุตรจำนวนมากย่อมที่จะไม่เห็นด้วยต่อการคุมกำเนิด และเมื่อพิจารณาทัศนคติต่อการคุมกำเนิด จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิด พบว่า สตรีมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดในระดับต่ำและปานกลาง มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ส่วนสตรีมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดในระดับสูง มีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนาอิสลามซึ่งไม่สนับสนุนการคุมกำเนิด สตรีมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดในระดับสูง จะมีความยึดมั่นในหลักการอิสลามมากกว่าสตรีมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาในระดับต่ำและปานกลาง ฉะนั้นจะเห็นได้ว่า ความรู้ความเข้าใจด้านศาสนามีบทบาทสำคัญต่อทัศนคติของสตรีมุสลิม สตรีมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาในระดับสูงจะไม่มีความคิดที่จะควบคุมจำนวนบุตรโดยการคุมกำเนิด เพราะมีความยึดมั่นว่าการคุมกำเนิดเป็นสิ่งที่ขัดกับหลักการอิสลาม

4. ความคิดเห็นของสตรีมุสลิมเกี่ยวกับการคุมกำเนิดจากคำถามปลายเปิด

4.1 การแสดงความคิดเห็นของสตรีมุสลิมเกี่ยวกับหลักการอิสลามที่สนับสนุนให้มุสลิมมีบุตรมาก พบว่า สตรีมุสลิมส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.7 เห็นด้วยกับหลักการอิสลามที่สนับสนุนให้มุสลิมมีบุตรมาก ซึ่งแสดงว่าไม่สนับสนุนการคุมกำเนิด โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าทำให้เพิ่มประชากรมุสลิมและสร้างสังคมมุสลิมให้เข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับความปรารถนาของท่านเราะฮูล ﷺ ที่ปรารถนาอย่างยิ่งให้ประชาชาติของท่านเพิ่มประชากรมุสลิมให้มาก ดังที่ท่านได้กล่าวไว้

(())

ความว่า : “พวกท่านจงสมรสกับหญิงที่ให้ความรักอย่างลึกซึ้ง (แก่สามี) และให้กำเนิดบุตรมาก เพราะฉันภูมิใจที่ประชาชาติของฉันมีมากมายในวันกิยามะฮ์”¹

¹ หะดีษบันทึกโดยอบูดาอูด, กิตาบที่ 6 บทที่ 4 หะดีษหมายเลข 2050 ; อิบน์มาญะฮฺ, กิตาบที่ 9 บทที่ 1 หะดีษหมายเลข 1508 ; อันนะซาอีย์, กิตาบที่ 26 บทที่ 11 หะดีษหมายเลข 3026

4.2 การแสดงความคิดเห็นของสตรีมุสลิมเกี่ยวกับนโยบายประชากร พบว่า สตรีมุสลิมส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.0 เห็นด้วยกับนโยบายประชากรของประเทศไทยที่ได้กำหนดให้ลดอัตราการเพิ่มประชากร โดยการสนับสนุนให้คุมกำเนิดด้วยความสมัครใจ โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เพราะรัฐไม่ได้บังคับให้คุมกำเนิด แต่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ ซึ่งจากทัศนคติของสตรีมุสลิมดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับหลักการอิสลามที่สนับสนุนให้มีบุตรมากและไม่สนับสนุนการคุมกำเนิด

ขณะเดียวกัน ส่วนหนึ่งของสตรีมุสลิมที่เห็นด้วยกับนโยบายประชากร ให้เหตุผลว่า เห็นด้วยสำหรับผู้ที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพ เช่น ผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยง ถ้าหากมีการตั้งครรภ์เกิดขึ้น ซึ่งการที่ประเทศไทยได้กำหนดนโยบายดังกล่าวถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะเป็นการตอบสนองความต้องการสำหรับบุคคลที่มีความจำเป็นและภาวะเสี่ยงดังกล่าว และในทัศนะอิสลามก็อนุมัติสำหรับบุคคลที่มีความจำเป็นดังกล่าว ซึ่งอิสลามก็ได้ลื้มถึงความจำเป็นอันเป็นเหตุฉุกเฉินของชีวิต ความสามารถ ตลอดจนความอ่อนแอ และประสิทธิภาพในการที่จะเผชิญกับปัญหาฉุกเฉินดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ ภายใต้อาณัติที่จำเป็น อิสลามจึงอนุญาตให้มุสลิมคุมกำเนิดได้ ถ้าหากการตั้งครรภ์หรือการคลอดบุตรทำให้เป็นอันตรายหรือเสี่ยงต่อชีวิต

อัลลอฮ์ ได้ตรัสไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا﴾

(28 :)

ความว่า “อัลลอฮ์ทรงปรารถนาที่จะผ่อนผันให้แก่พวกเจ้า และมนุษย์นั้นถูกบังเกิดขึ้นในสภาพที่อ่อนแอ”

(อันนิซาอู : 28)

อาเยฮ์อัลกุรอานข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ศาสนาอิสลามนั้นรับรู้ถึงกรณีที่ยกเว้นเป็นรายบุคคลในประการต่าง ๆ จึงมีข้อกำหนดผ่อนผันให้เป็นเฉพาะกรณี ซึ่งถือเป็นทางแก้ปัญหาชั่วคราว ไม่ใช่เป็นหลักปฏิบัติทั่วไป ดังนั้น ในกรณีที่การมีบุตรเป็นอันตรายต่อชีวิตของมารดา เนื่องจากสุขภาพอ่อนแอหรือพิการ ก็เป็นการอนุมัติในการป้องกันการตั้งครรภ์ได้

จากการแสดงความคิดเห็นของสตรีมุสลิมเกี่ยวกับหลักการอิสลามที่สนับสนุนให้มีลูกมากและความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายประชากรของประเทศไทยที่ได้กำหนดให้ลดอัตราการเพิ่มประชากร โดยการสนับสนุนให้คุมกำเนิดด้วยความสมัครใจนั้น พบว่า ร้อยละ 82.7 เห็นด้วยกับหลักการอิสลามที่สนับสนุนให้มุสลิมมีลูกมาก และร้อยละ 45.0 เห็นด้วยกับนโยบายประชากร

จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่ของสตรีมุสลิมจะเห็นด้วยกับหลักการอิสลาม ในขณะที่เดียวกันสตรีมุสลิมส่วนใหญ่ก็เห็นด้วยกับนโยบายประชากรเช่นเดียวกัน ซึ่งจำนวนร้อยละที่เห็นด้วยไม่ต่างกันมาก จากผลการวิจัยเช่นนี้ ผู้วิจัยคิดว่า การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับนโยบายประชากร อาจเป็นเพราะว่าส่วนหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่านโยบายประชากรที่สนับสนุนให้คุมกำเนิดนั้น เป็นผลดีสำหรับผู้ที่มิมีปัญหาทางด้านสุขภาพ เพราะถ้าหากการตั้งครรภ์ทำให้เป็นอันตรายต่อชีวิตของสตรีที่มีลักษณะดังกล่าวแล้ว ก็จำเป็นสำหรับสตรีที่จะต้องคุมกำเนิดเพื่อป้องกันอันตรายจากการตั้งครรภ์ที่จะเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งน่าจะเป็นกลุ่มที่มีฐานะยากจน ซึ่งฐานะดังกล่าวทำให้เป็นอุปสรรคต่อการมีลูกมาก ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่เห็นด้วยกับนโยบายประชากร

4.3 การแสดงความคิดเห็นของสตรีมุสลิมเกี่ยวกับผลเสียของการคุมกำเนิด พบว่า ร้อยละ 51.5 มีความเห็นว่าการคุมกำเนิดมีผลเสีย โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า การคุมกำเนิดทำให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้เป็นมารดา ซึ่งจากทัศนคติของสตรีมุสลิมดังกล่าว สอดคล้องกับคำกล่าวของนักวิชาการซึ่งได้กล่าวถึงผลเสียของการคุมกำเนิด เช่น ออสวอลด์ ชวาร์ซ (Oswald Schwarz, n.d. : 17) ซึ่งเป็นนักแพศวิทยาที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งได้กล่าวว่า “...กฎทางชีววิทยาที่ได้รับการพิสูจน์มาอย่างดีแล้ว แสดงให้เราเห็นว่าอวัยวะทุกส่วนของร่างกายเราต้องการที่จะทำหน้าที่ของมัน และถ้าหากมีอะไรไปกีดกันมันไม่ให้ทำหน้าที่ของมัน ความยุ่งยากก็จะเกิดขึ้น ร่างกายของผู้หญิงส่วนใหญ่จะถูกรังมาเพื่อการตั้งครรภ์ ถ้าหากมีอะไรไปกีดกันมิให้ผู้หญิงทำหน้าที่นี้แล้ว เธอก็จะร่วงโรย...”

แคลร์ อี. โฟลซัม (Claire E. Folsome, 1952 : 130) กล่าวว่า “ทุกวันนี้ เรายังไม่สามารถที่จะหาวิธีการที่ไม่เป็นอันตราย และต้นทุนต่ำสุดในการคุมกำเนิดได้เลย”

จากทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น จึงให้เห็นถึงอันตรายของการใช้เครื่องมือคุมกำเนิด จะเห็นว่า การคุมกำเนิดทำให้เกิดผลกระทบในทางเสียหายต่อระบบร่างกายและจิตใจของสตรี

4.4 การแสดงความคิดเห็นของสตรีมุสลิมเกี่ยวกับผลดีของการคุมกำเนิด พบว่า ร้อยละ 40.0 มีความเห็นว่าการคุมกำเนิดมีผลดี โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า การคุมกำเนิดทำให้บิดามารดาสามารถอบรมเลี้ยงดูบุตรได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ จากทัศนคติของสตรีมุสลิมดังกล่าวแสดงว่า สตรีมุสลิมต้องการที่จะมีบุตรในจำนวนจำกัด เพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและรายได้ของครอบครัว เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของตน และสามารถส่งเสียบุตรให้ได้รับการศึกษาในระดับสูงได้ เพื่อที่บุตรจะได้เป็นประชากรที่มีคุณภาพในอนาคต

เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนโดยทั่วไปหันมาคุมกำเนิดกันมากขึ้นเพื่อให้มีบุตรน้อยลง เพราะเชื่อว่าการมีบุตรมาก ๆ จะเป็นภาระทางเศรษฐกิจแก่ครอบครัว เพราะต้องใช้เงินในชีวิตประจำวันมากขึ้น ทำให้บิดามารดาต้องทำงานหนักขึ้นเพื่อให้ได้เงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตร นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรก็เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้คนโดยทั่วไปต้องคำนึงถึงกันมากขึ้นในการจำกัดจำนวนบุตรให้ลดน้อยลง คู่สมรสจำนวนมากรู้สึกถึงความจำเป็นที่จะต้องส่งเสียบุตรในการเรียนสูงขึ้นไปกว่าในอดีต แต่ขณะเดียวกันก็ยังคำนึงถึงการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการศึกษา แม้ว่าการศึกษาระดับประถมศึกษา รัฐบาลจัดให้แก่ประชาชนโดยไม่คิดเงิน แต่จริง ๆ แล้วยังมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาอีก เช่น ค่าเครื่องแบบ ค่าใช้จ่ายในการเรียน ค่าเดินทาง เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้ แม้ว่าจะเป็นเงินจำนวนไม่มากนัก แต่สำหรับครอบครัวที่มีฐานะยากจนแล้วนับว่าเป็นเงินจำนวนมาก และค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะยิ่งสูงขึ้นไปอีกสำหรับการศึกษาระดับสูงขึ้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี, 2541 : 11)

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า สตรีมุสลิมมีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดโดยรวมอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่า ควรมีการเพิ่มพูนความรู้ทางด้านบทบัญญัติอิสลามแก่สตรีมุสลิมให้มากกว่านี้ โดยการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับบทบัญญัติอิสลาม โดยเชิญผู้นำศาสนาหรือวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านอิสลามศึกษามายบรรยายเรื่องบทบัญญัติอิสลามเกี่ยวกับการคุมกำเนิดให้แก่สตรีมุสลิมในชุมชน เพื่อให้สตรีมุสลิมได้รับความรู้เพิ่มขึ้น และมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน นอกจากนี้ควรเพิ่มเนื้อหาเรื่องการคุมกำเนิดเข้ามาในหลักสูตรการศึกษาด้านศาสนา ทั้งในระดับอิมดาอียะฮ์ (ชั้น 4) มุตะวัชชิต (ชั้น 7) และระดับชานาเวีย (ชั้น 10) เพื่อให้มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวมากขึ้น เพื่อสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีทัศนคติที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของบทบัญญัติอิสลามได้

1.2 จากผลการวิจัยในแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า สตรีมุสลิมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับนโยบายประชากรของประเทศไทยที่ได้กำหนดให้ลดอัตราการเพิ่มประชากร โดยการสนับสนุนให้คุมกำเนิดด้วยความสมัครใจ จะเห็นได้ว่า ทัศนคติของสตรีมุสลิมดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักการอิสลาม ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่า ภาครัฐควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานหรือองค์กรอิสลามทั้งในระดับชุมชนและระดับจังหวัด อันได้แก่ มัสยิด สถาบันสอนศาสนา

สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายประชากร โดยกำหนดแผนงานและดำเนินนโยบายคุมกำเนิดให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักการอิสลามและกำหนดให้ใช้เฉพาะกลุ่มสตรีมุสลิม ทั้งนี้ เพื่อสามารถปรับทัศนคติของสตรีมุสลิมให้เข้าใจลึกซึ้งกับหลักการอิสลามมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยในหัวข้อ “เปรียบเทียบทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิมและสตรีไทยพุทธในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกันระหว่างสตรีไทยพุทธกับสตรีมุสลิม โดยศึกษาในระดับจังหวัด

2.2 ควรศึกษาวิจัยในหัวข้อ “พฤติกรรมการคุมกำเนิดของสตรีมุสลิม” เพื่อศึกษาการปฏิบัติของสตรีมุสลิมเกี่ยวกับการคุมกำเนิดที่ขัดแย้งหรือสอดคล้องกับหลักการอิสลาม